

Region Midtjylland

Kvartalsrapportering fra "Det tredje øje" på Det Nye Universitetshospital i Aarhus - 1. kvartal 2019

Indhold

1	Indledning	2
1.1	Samarbejde mellem DNU og "Det tredje øje"	2
1.2	DTØ's arbejdsform	2
1.3	Afslutning af DTØ's arbejde	3
2	Sammenfatning	4
2.1	Anbefalinger	4
2.2	Kvartalsrapporteringens anvendelighed	4
3	Status for DNU-projektet	5
3.1	Generelt	5
3.2	Økonomi	5
3.3	Tid	8
4	Opfølgning på DTØ's tidligere anbefalinger	9
A.	Oversigt over lukkede observationer og anbefalinger siden seneste kvartalsrapport	10
B.	Materialer	11

1 Indledning

Denne rapport indeholder den kvartalsvise afrapportering, som EY og vores underleverandør Ingeniørfirmaet Viggo Madsen (IVM) i kraft af vores rolle som "Det tredje øje" (DTØ) på kvalitetsfundsprojektet ved Det Nye Universitetshospital (DNU) leverer til Regionsrådet i Region Midtjylland.

EY indtrådte formelt som DTØ på DNU-projektet den 26. september 2012, og denne rapportering er den fireogtyvende, siden vi i sommeren 2012 blev valgt som DTØ på projektet.

Formelt omhandler denne rapport 1. kvartal 2019, men vi har i gennemgangen af projektet tilstræbt at benytte nyeste viden og materiale. DTØ's granskning tager dermed udgangspunkt i projektets aktuelle situation og de værktøjer og materialer, der aktuelt foreligger og benyttes. Indholdet i rapporten giver en status på kvalitetsfundsprojektet på rapporteringstidspunktet, herunder de enkelte underprojekter. Kvalitetsfundsprojektet vurderes på en række centrale faste elementer: økonomi, tid, organisation, kvalitet og risikostyring.

Rapporteringen anlægger en afvigelsestilgang, forstået på den måde, at vi i vores rapportering primært beskriver de forhold i projektet, der afviger fra det forventede og planlagte; dog kan andre relevante forhold også behandles. De observationer og bemærkninger, der fremlægges i rapporteringen, kan vise sig at være afklaret i perioden mellem rapporteringsdeadline og offentliggørelse.

Rapporteringen er bygget op omkring de fem centrale temaer, som DTØ forholder sig til: økonomi, tid, organisation, kvalitet og risikostyring.

Inden for hvert af de fem temaer identificeres en række forhold og anbefalinger. Afslutningsvis beskrives og illustreres udviklingen i forbindelse med vores tidligere anbefalinger og bemærkninger. I den forbindelse skal det bemærkes, at tidligere observerede forhold og tilknyttede anbefalinger som udgangspunkt ikke gentages i rapporten, men for en status af disse henvises til kapitel 4. Dog vil resultatet af opfølgningen på væsentlige tidligere observerede forhold blive medtaget i rapporten, såfremt det vurderes kritisk og relevant.

I bilag A præsenteres en oversigt over observationer og anbefalinger fra seneste kvartalsrapportering, som nu betragtes som afsluttede og dermed lukkede. Det bemærkes, at en lukket observation ikke nødvendigvis er ensbetydende med, at DTØ's anbefaling er blevet efterlevet. For en oversigt over, hvilke materialer vi har benyttet i forbindelse med denne kvartalsvise rapportering, henvises til bilag B.

1.1 Samarbejde mellem DNU og "Det tredje øje"

Samarbejdet mellem DNU (RM, PA, RG, NIRAS m.fl.) og DTØ er fortsat præget af gensidig forståelse. DNU har reageret inden for aftalt tid på vores henvendelser og været behjælpelig i forbindelse med efterspurgte materialer og planlægning af møder med aktører i forbindelse med DNU. PA og DTØ har opbygget en tilfredsstillende proces for rapporteringen.

1.2 DTØ's arbejdsform

I forbindelse med vores løbende granskning af DNU-projektet anvender vi forskellige teknikker til at indsamle den information, der ligger til grund for vores konklusioner og anbefalinger.

Oftest anvender vi interviews med relevante parter i projektet, herunder bl.a. hos PA, RG, TA, AUH og forskellige eksterne leverandører.

De informationer, vi modtager ved interviews, antager vi som værende i overensstemmelse med faktiske forhold. Anvendes konklusioner og antagelser baseret på interviews, vil kilden i anonymiseret form fremgå af rapporten (eksempelvis i form af PA, TA, RG m.fl.). Såfremt vores antagelser baseret på interviews ikke er retvisende, forventes det, at projektet gør os opmærksom herpå i forbindelse med den aftalte kvalitetssikringsproces.

Der er imidlertid en række tilfælde, hvor vi indsamler vores dokumentation ved gennemgang af diverse materialer (notater, referater, risikorapporter m.v.), hvorefter vi afstemmer og afdækker disse oplysninger med interviews af relevante parter.

Endelig er der en række tilfælde, hvor vi efterspørger konkret dokumentation for modtagne oplysninger med henblik på verifikation af disse oplysninger. I disse tilfælde fremgår der eksplicit en reference til denne dokumentation i rapporten.

1.3 Afslutning af DTØ's arbejde

I og med Kvalitetsfondsprojektet DNU nu nærmer sig sin afslutning, og projektet overgår til drift i AUH-regi, er også DTØ's tid forbi som uafhængig gransker af projektet.

Dette er således vores forventeligt sidste kvartalsrapport til Regionsrådet Region Midtjylland.

Vi har gennem forløbet siden 2012 foretaget en lang række interviews med forskellige parter i projektet, såvel hos Region Midtjylland som hos projektets rådgivere, entreprenører og leverandører samt hos forskellige myndigheder.

Vi har gennemgående oplevet stor åbenhed over for vores arbejde samt forståelse for granskningens formål og metode.

Vi har ligeledes samarbejdet med Sundheds- og Ældreministeriet på en række relaterede opgaver i samarbejde med såvel Sundhedsplanlægning som DNU's projektafdeling.

Vi har gennem årene oplevet en konstruktiv og generelt proaktiv dialog med alle parter, uagtet der naturligvis også har været tilfælde af uenigheder mellem DTØ og projektets parter. Dog er disse uenigheder i alle tilfælde blevet afklaret gennem konstruktiv dialog til glæde for den samlede proces.

2 Sammenfatning

2.1 Anbefalinger

Granskning af DNU-projektet for 1. kvartal 2019 og op til tidspunktet for vores rapport, ud fra de materialer og oplysninger, vi har benyttet, leder til følgende væsentlige anbefalinger inden for de enkelte fokusområder.

Udluftning af faldstammer

Med hensyn til problematikkerne omkring udluftning af faldstammer har PA henholdsvis TA foretaget en foreløbig vurdering af de samlede omkostninger til udbedring. Begge parter har gennemgået hver ét byggefelt og er i den forbindelse nået frem til et foreløbigt estimat på de samlede omkostninger til udbedring.

PA og TA har i fællesskab vurderet, at udbedringen vil medføre en samlet omkostning på 2,6 mio. kr., hvortil der er hensat.

Udbedring af første byggefelt er igangsat, og man forventer i løbet af april måned at have et mere præcist overblik over de reelle omkostninger.

DTØ vurderer således, at der er en usikkerhed omkring estimatet af de samlede omkostninger til udbedring af faldstammeproblematikken, og at der er en risiko for, at de hensatte midler ikke er tilstrækkelige, og vi anbefaler således, at bygherre forholder sig til de hensatte reser-vers tilstrækkelighed, når de faktiske omkostninger til udbedring af faldstammeproblematikken kan estimeres nærmere, særligt med fokus på skæringen mellem KF-midler og driftsmid-ler.

2.2 Kvartalsrapporteringens anvendelighed

Denne rapport er udarbejdet i overensstemmelse med aftale indgået mellem EY og Region Midtjylland den 7. oktober 2012 og med det formål, som fremgår heraf. Rapportens indhold kan ikke udstrækkes til at gælde i andre sammenhænge end det, der følger af formålet med rapporten, ligesom de i rapporten anførte konklusioner og anbefalinger skal læses i en helhed.

Aarhus, den 6. maj 2019
ERNST & YOUNG P/S

Peter Kold
Associate Partner

3 Status for DNU-projektet

3.1 Generelt

Idet hele DNU-byggeriet, foruden Forum, er afleveret, og store dele er ibrugtaget, udestår der alene afvikling af de sidste indflytninger. Hermed foretages også de sidste afregninger med entreprenørerne, herunder håndtering af et antal tvister, hvoraf nogle forventeligt vil blive løst ved forlig, og nogle vil gå i voldgift.

Regionsrådet har den 19. december 2018 godkendt tildeling af totalentreprisen vedrørende Forum til KPC Herning A/S, og der er indgået betinget kontrakt i januar 2019. Kontrakten er betinget af godkendelse af totalentreprenørens dispositionsforslag.

PA-DNU lukker således for alt væsentligt ned med udgangen af første kvartal 2019. Dog skal følgende opgaver håndteres af PA-DNU's ledelse efterfølgende:

- ▶ Indhentning af generel ibrugtagningstilladelse, når solceller er etableret.
- ▶ 1-års gennemgange frem til juni 2019.
- ▶ Udarbejdelse af anlægsregnskaber.
- ▶ Håndtering af voldgifter og øvrige konflikter/tvister i samarbejde med Juridisk Kontor, Region Midtjylland.

Forum-projektet varetages herefter af den nyoprettede PA-AUH projektafdeling i samarbejde med TA.

Kloakproblematik

Som det fremgik af DTØ's seneste kvartalsrapport, er der i en række tilfælde konstateret fejl og mangler i kloaksystemet i jorden i flere udbudsområder. Der er således tale om fejl og mangler i kloakledninger og -brønde i jorden under og omkring byggeriet.

Problematikker omkring udluftning af faldstammer

Desuden er der konstateret problemer omkring udluftning af faldstammer. Her er der grundet fleksibilitet projekteret vandrette udluftningsrør under etagedæk i byggeriet. PA oplyser, at der i flere byggefelter i en række tilfælde er kommet spildevand ud af disse udluftningsrør.

3.2 Økonomi

Den overordnede økonomiske status for projektet er beskrevet i kvartalsrapporterne for kvalitetsfundsprojekterne til Regionsrådet. Kvartalsrapporterne er revisorpåtegnede af Region Midtjyllands revisor, hvorfor denne dermed har gransket den økonomiske status. Revisionserklæringen indeholder supplerende oplysninger omhandlende opmærksomhedspunkter inden for bl.a. økonomi.

Vi vil herunder fokusere på emner, der ligger ud over indholdet i kvartalsrapporterne.

3.2.1 Projektets reserver

I det seneste kvartal er en række økonomiske usikkerheder i projektet afklaret. Det drejer sig bl.a. om følgende forhold, som har fremgået af DTØ's seneste kvartalsrapporter:

- ▶ Færdiggørelsesarbejder: Entreprenøren har stillet krav til bygherre om kompensation for forlænget byggetid. PA oplyser, at der er indgået forlig med entreprenøren, og at merudgiften afholdes inden for delprojektets bevilling.

- ▶ Strålesikring i S5: Som beskrevet i tidligere DTØ-kvartalsrapporter er der i delprojekt S5 udført supplerende tiltag i forhold til strålesikring. Dette har medført behov for tilførsel af ekstra midler. PA oplyser, at der er opnået enighed med forsikringsselskabet om erstatningsbeløbet.
- ▶ Teknikentreprise på N5: I forbindelse med slutopgørelsen på N5 har teknikentreprenøren fremsendt ekstrakrav. PA oplyser, at der er indgået forlig med entreprenøren.
- ▶ Rådgiver: Der har været en uenighed mellem PA og RG i forhold til, hvorvidt ekstraudgifter til entreprenørerne som følge af den endelige brandstrategi er omfattet eller ikke omfattet af incitamentsaftalen, og dermed hvorvidt RG skal honoreres. PA oplyser, at der er indgået forlig med RG.

DTØ anerkender, at det er lykkedes projektet at få afklaret disse økonomiske usikkerheder. Der er dog fortsat usikkerhed hvad angår de økonomiske konsekvenser af en række tvister og voldgiftssager, jf. nedenstående.

De øvrige kendte økonomiske udfordringer er følgende:

- ▶ Teknikentreprise på S2: Der pågår, som beskrevet i tidligere DTØ-kvartalsrapporter, fortsat en tvist med teknikentreprenøren. PA har varslet dagbod, og teknikentreprenøren har stillet krav om betaling af byggepladsomkostninger til forlænget byggetid og krav om betaling af ekstraarbejder. Teknikentreprenøren har indsendt et klageskrift, hvorfor den endelige økonomiske konsekvens først kendes, efter der afsiges kendelse i en voldgiftssag. PA oplyser, at man har indhentet en juridisk vurdering af de økonomiske konsekvenser af sagen, og at man har afleveret svarskrift i maj 2018, og at modparten har afleveret replik i marts 2019. PA oplyser endvidere, at bygherres duplik forventes afleveret i 2. kvartal 2019.
- ▶ Teknikentreprise på S4: Teknikentreprenøren har fremsat et klageskrift med økonomiske krav mod bygherre, idet entreprenøren mener at have krav på ekstra betaling for punkter, der er beskrevet i projektet, men som ikke fremgår af tilbudslisten. PA oplyser, at entreprenøren har sendt tvisten i voldgift, og at bygherres svarskrift forventes indsendt primo april 2019.
- ▶ PBS-rammeentreprise (person- og bygningsikring): Rammeentreprenør har fremsendt krav om kompensation for forlænget byggetid. PA vurderer, at kravet er udokumenteret, og oplyser, at man indtil videre har afvist kravet.
- ▶ BMS-rammeentreprise (Building Management System): Rammeentreprenøren har fremsendt krav om ekstrabetaling for regulering af mængder. PA oplyser, at rammeentreprenørens underentreprenør har anlagt voldgiftssag mod rammeentreprenøren, og at rammeentreprenøren har adciteret Region Midtjylland i voldgiftssagen.

Det gør sig generelt gældende, at de økonomiske usikkerheder knytter sig til tvister, der først kan forventes afgjort sent i projektet eller ved en eventuel voldgift.

Som nævnt i vores sidste kvartalsrapport er DNU-projektet nu så fremskredet, at der er truffet endelig beslutning vedrørende anvendelsen af den resterende reserve, og bygherre har dannet et overblik over forsikringsager samt igangværende og potentielle tvister og voldgiftssager, som der hensættes midler til ud fra en most-likely vurdering. PA oplyser, at ud fra den økonomiske vurdering, der er foretaget af alle igangværende og potentielle tvister og voldgiftssager, er forventningen, at de kan rummes inden for KF-projektets afsatte reserve.

Eventuelle udsving herfor vil fremadrettet skulle håndteres uden for kvalitetsfundsprojektet, idet disse hensættelser markerer en afslutning af de økonomiske forhold, der relaterer sig til kvalitetsfundsbyggeriet på DNU (foruden Forum-projektet).

Med hensyn til problematikkerne omkring udluftning af faldstammer har PA henholdsvis TA foretaget en foreløbig vurdering af de samlede omkostninger til udbedring. Begge parter har gennemgået hver ét byggefelt og er i den forbindelse nået frem til et foreløbigt estimat på de samlede omkostninger til udbedring.

PA og TA har i fællesskab vurderet, at udbedringen vil medføre en samlet omkostning på 2,6 mio. kr., hvortil der er hensat.

Udbedring af første byggefelt er igangsat, og man forventer i løbet af april måned at have et mere præcist overblik over de reelle omkostninger.

DTØ vurderer således, at der er en usikkerhed omkring estimatet af de samlede omkostninger til udbedring af faldstammeproblematikken, og at der er en risiko for, at de hensatte midler ikke er tilstrækkelige.

Anbefaling

DTØ anbefaler, at bygherre forholder sig til de hensatte reservers tilstrækkelighed, når de faktiske omkostninger til udbedring af faldstammeproblematikken kan estimeres nærmere, særligt med fokus på skæringen mellem KF-midler og driftsmidler.

Da dette er DTØ's sidste kvartalsrapport, følger vi i sagens natur ikke yderligere op på dette forhold.

3.2.2 Kloakproblematik

Som nævnt i ovenstående er der konstateret fejl og mangler på kloaksystemet i jorden. Sagen håndteres som en reklamationssag af TA over for kloakentreprenørerne.

DTØ har fået oplyst, at man som en nødløsning overvejer en model, hvor driften forestår supplerende løbende spuling af kloakken som en del af vedligeholdelse af kloaksystemet. Desuden medfører kloakproblematikken risiko for, at der skal foretages udskiftning af toiletter til toiletter med højt vandforbrug.

Efter DTØ's opfattelse bør dette være et opmærksomhedspunkt for AUH fremadrettet. I tilfælde af, at der efterfølgende modtages kompensation fra kloakentreprenører, eksempelvis gennem forlig, voldgift eller lignende, vil denne kompensation tilfalde AUH. Således overføres risikoen reelt til AUH og væk fra KF-projektet.

Ligeledes ville løsningen med supplerende spuling af kloaksystemet og udskiftning af toiletter med højt vandforbrug efter DTØ's opfattelse have indvirkning på kvaliteten af byggeriet og være forbundet med øgede driftsomkostninger.

Da dette er DTØ's sidste kvartalsrapport, følger vi i sagens natur ikke yderligere op på dette forhold.

3.3 Tid

3.3.1 Klargøring af byggeri til drift

Der er fortsat følgende forhold, der kan vise sig at have indflydelse på den endelige klarlægning af byggeri til klinisk ibrugtagning:

- ▶ Renhed i laboratorierum, N5: N5 er afleveret i februar 2018 og skal ibrugtages i marts 2019. PA oplyser, at TA/PA har gennemført alle renheds- og oprensningstests med tilfredsstillende resultat. Afdelingen er nu selv i gang med testproduktioner, som testes med rummene in operation. Der afventes fortsat godkendelse fra Lægemiddelstyrelsen. Denne forventes modtaget medio april.
- ▶ Installation af cyklotroner i N5: Den første cyklotron i N5 er flyttet og er i indkøring. Herudover udestår flytning og installation af to yderligere cyklotroner (heraf én fra Nørrebrogade og én, der udgør en kapacitetsudvidelse), før lokaliteten på Nørrebrogade kan rømmes, og N5 er i fuld drift. PA oplyser, at flytning og installation af de resterende cyklotroner afhænger af, hvornår Lægemiddelstyrelsens godkendelse af byggeriet opnås. PA forventer at opnå godkendelsen medio april, men såfremt denne forsinkes, er der en risiko for, at det ikke lykkes at installere de resterende cyklotroner inden 1. maj som planlagt.

4 Opfølgning på DTØ's tidligere anbefalinger

Anbefaling/bemærkning	Område	Henvisning	Status	Kommentarer

A. Oversigt over lukkede observationer og anbefalinger siden seneste kvartalsrapport

Anbefaling/bemærkning	Område	Henvisning	Status	Kommentarer

B. Materialer

Herunder ses en oversigt over materialer, som DTØ har haft til rådighed i forbindelse med denne kvartalsvise rapportering. Dokumenter og materialer, der ved tidligere kvartalsrapporteringer er registreret, medtages som udgangspunkt ikke i nedenstående oversigt:

- ▶ Interview med PA og TA
- ▶ RG's månedsrapport for november/december 2018
- ▶ Kvalitetsfondsprojekterne pr. 31. december 2018
- ▶ Referat af projektledelsesmøde, 8. marts 2019
- ▶ Risikorapportering for Det Nye Universitetshospital i Aarhus, 4. kvartal 2018
- ▶ DNU Byggefelt 5S - Gennemgang af spildevandssystem, udarbejdet af Cowi pr. 20. december 2018